

22 Καί ὅτε ἐπλήσθησαν¹ (συμπληρώθηκαν) αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως, ἀνίγαγον² αὐτὸν εἰς Ἱερουσόλυμα παραστῆσαι τῷ Κυρίῳ, 23 καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μίτραν ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται, 24 καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον³ ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου, ζεύγος τρυγόνων ἢ δύο νεοσσούς περιστερῶν. 25 Καὶ ἰδοὺ ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσόλυμοις ᾧ ὄνομα Συμεὼν, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ Πνεῦμα ἦν ἅγιον ἐπ' αὐτόν· 26 καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον (εἶχε δοθεῖ ἡ πληροφορία) ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου. 27 καὶ ἦλθεν ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ 28 καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ καὶ εὐλόγησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε· 29 Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ, 30 ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, 31 ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν. 32 Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ. 33 καὶ ἦν Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. 34 καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεὼν καὶ εἶπεν πρὸς Μαριάμ τὴν μητέρα αὐτοῦ· Ἰδοὺ οὗτος κείμενος εἰς πτῦσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον. 35 καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία, ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. 36 Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουὴλ, ἐκ φυλῆς Ἀσὶρ· αὐτὴ προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς (προχωρημένης ἡλικίας), ζῆσασα μετὰ ἀνδρὸς ἕτη ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς, 37 καὶ αὐτὴ χίρα ἕως ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἢ οὐκ ἀφίστατο⁴ (δεν ἀπομακρυνόταν) ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ νηστείας καὶ δεήσεσι λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν· 38 καὶ αὐτὴ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστάσα ἀνθρομολογεῖτο τῷ Κυρίῳ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλήμ. 39 Καὶ ὡς ἐτέλεσαν πάντα τὰ κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς πόλιν ἑαυτῶν Ναζαρέτ. 40 Τὸ δὲ παιδίον νύξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι πληρούμενον (γεμίζοντας) σοφίας, καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό.

2/2/2020, Λοκ. β' 22-40
 Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου

Γραμματικά σχόλια

- ἐπλήσθησαν:** γ' πληθυντικό πρόσωπο Παθ. Λορ. (ἐπλήσθην) τοῦ ῥ. Μ.Φ. πίμπλαμαι· β.Φ. πίμπλημι (γεμίζω)· **παράγωγα:** πλήρης, πλῆθος, πλισμονία, πλιμμύρα, πλιμμυρίς (ἀντίθ.: ἀμπωτίς), ἀπλιστος, πλούτος, ἀπλετος (ἀφθονος), ἐμπλεως (πλήρης).
- ἀνίγαγον:** γ' πληθυντικό πρόσωπο Λορ. β' (ἀνίγαγον) τοῦ ῥ. β.Φ. ἀνάγω (ἀναβιβάζω)· σύνθετο: ἀνά + ἄγω (ὀδηγῶ)· β.εστ. ἄγω, Πρτ. ἴγον, Μελλ. ἄξω, Λορ. ἀ' ἴξα, Λορ. β' ἴγαγον, Πρτ. ἴχα/ἴγιοχα, Ὑπερσ. ἴχειν/ἴγιόχειν· **παράγωγα:** ἀγωγή, ξηναγός, στρατηγός, ὀδηγός, **φράσεις:** "ἄγω καὶ φέρω" (1. λειλατῶ, 2. κατευθίνω κάποιον κατὰ τὸ δοκοῦν, παρασύρω)· "ἄγομαι καὶ φέρομαι" = παρασύρομαι.
- εἰρημένον:** μετοχὴ ἄρσεν. γένους χρόνου Πρτμ. (εἶρημαι) τοῦ ῥ. Μ.Φ. λέγομαι (ῥ. λέγω: α. συλλέγω, συνάγω· β. λέγω, ὀμιλῶ· ἐδῶ ἢ 2" σημασία)· β.εστ. λέγομαι, Πρτ. ἐλέγομαι, Μελλ. ῥηθίσσομαι/λεχθίσσομαι, Παθ. Λορ. ἐρρήθη/ἐλέθη, Πρτ. εἶρημαι, Ὑπερσ. εἰρήμι.
- ἀφίστατο:** γ' ἐνικό πρόσωπο Πρτ. (ἀφιστάμην) τοῦ ῥ. Μ.Φ. ἀφίσταμαι· σύνθετο: ἀπό + ἵσταμαι (στέκομαι)· β.εστ. ἵσταμαι, Πρτ. ἰστάμην, Μελλ. στίσσομαι, Παθ. Μελλ. σταθίσσομαι, Λορ. ἀ' ἐσπισάμην, Λορ. β' ἐσπιν (ἐνεργ. Λορ. β' ἰς μέσος), Παθ. Λορ. ἐστάθην, Πρτ. ἐστικα, Ὑπερσ. ἐστικειν (βλ. καὶ 7^ο μάθημα).

ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γερασίμου Ἰλισίων

Διαδικτυακά μαθήματα γιὰ τὴν κατανόηση
 τῆς ἐκκλησιαστικῆς γλώσσας

«Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ πού μίλησε ὁ Ὀμηρος ὡς τὰ σήμερα, μιλοῦμε, ἀνασαίνουμε καὶ τραγουδοῦμε με τὴν ἴδια γλώσσα», Γιώργος Σεφέρης

δατήμων (ἐμπειρος, ἐπιτήδειος) → ἀδαῖς (αὐτὸς πού ἔχει ἄγνοια, ἄπειρος), εἰδήμων
δαῖς [(ῆ), τῆς δαιτός= μερίδα, γενικά γεῦμα στό ὅποιο καθένas λαμβάνει τὴ μερίδα του· δαῖω= 1. κόπτω, διανέμω· 2. καίω] → 1. (συν)δαιτημόνες (ὁμοτράπεζοι), δασμός (διανομή), ἀναδασμός, δῆμος (= διαμέρισμα), πανδαισία· 2. δαδί
δειδω [ρ., φοβοῦμαι] → δέος, δειλός, ἀδειής (πού δέν φοβᾶται· διάφορο τοῦ ἀδαῖς), δεινός (φοβερός), περιδετής (ἐντρομος)
δέμας [(τό), σῶμα, ἀνάστημα συνήθως τῶν ἀνθρώπων· ρ. δέμω= κτίζω, οἰκοδομῶ] → δομή, δῶμα, δωμάτιο, νεόδμητος, οἰκοδομῶ.

Ὁμηρικὸ Λεξικό Ι. ΠΑΝΤΑΖΙΔΟΥ, ἐκδ. 1888

λέγω (1. συλλέγω/μαζεύω, 2. ὀμιλῶ), (Μ.Φ. λέγομαι)
 θέματα -λεγ-, -φερ-, -φεπ-

παράγωγα/σύνθετα:

1. διαλογή, ἐκλεκτός, κατάλογος, σύλλογος, νεοσύλλεκτος, 2. λέξις, λεξικόν, ρῆμα, λόγος, διαρρηδὴν (σαφῶς, ἀπερίφραστα), παρρησία (εὐλικρινής καὶ θαρραλέα ἔκφραση)·

σύνθετα ρήματα καὶ οὐσιαστικά:

1. συλλέγω → σύλλογος, συλλογὴ, ἐκλέγω → ἐκλογή, διαλέγω → διαλογή, ἐπιλέγω → ἐπιλογή, ἐπιλεκτός,
 2. διαλέγω → διάλογος, ἐπιλέγω → ἐπίλογος, προλέγω → πρόλογος

ἄγω, (Μ.Φ. ἀγομαι)
 θέμα -αγ-

παράγωγα/σύνθετα:

ἀγυία (δόδος), ἀγίμα, ἀγέλη, ἄξων, ἄγρα (θήρα), διαγωγή, παιδαγωγός, ὑδραγωγεῖο, κυνηγός, χορηγός, φωταγωγός·

σύνθετα ρήματα καὶ οὐσιαστικά:

προάγω → προαγωγή, παράγω → παραγωγή, ὑπάγω → ὑπαγωγή (κατάταξη σέ κάποια κατηγορία), κατάγω → καταγωγή, ἀνάγω → (ἀναγωγή)·

Ποιῆς ἀπὸ τίς λέξεις τῆς στήλης Β' ἔχουν ἐτυμολογικὴ συγγένεια/κοινὴ ρίζα με τίς λέξεις τῆς στήλης Α'; Κυκλώστε τίς σωστῆς.

A'	B'
λέγω	ρήτωρ, πρόρρησις, λήξις, ρῆσις, ρῆμη, λεκτικός, λογικός, ἀπολογία, ἀναντιλεκτος, μονόλογος, ἐκλογή.
ἄγω	ἀγαστός, ὄχηματαγωγός, οὐραγός, ἀγέρωχος, ἀνάγωγος, ἄμαξα, ἀγωνοθέτης.

www.agios-gerasimos.gr

Ἀθήνα 2019

ΜΑΘΗΜΑ 9ο

Πρώτη (α') και δευτέρα (β') κλίση ουσιαστικῶν

β. ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ β' ΚΛΙΣΗΣ

β2. Συνηρημένα β' κλίσης

Ἀρσενικό				Οὐδέτερο	
Ενικός ἀριθμός					
Ὀν.	ὁ	(ἔκπλοος) ἔκπλοος	(πλόος) πλοῦς	τό	(ὀστέον) ὀστοῦν
Γεν.	τοῦ	(ἔκπλοου) ἔκπλου	(πλόου) πλοῦ	τοῦ	(ὀστέου) ὀστοῦ
Δοτ.	τῶ	(ἔκπλω) ἔκπλω	(πλόω) πλῶ	τῶ	(ὀστέω) ὀστώ
Αἰτ.	τόν	(ἔκπλοον) ἔκπloon	(πλόον) πλοῦν	τό	(ὀστέον) ὀστοῦν
Κλ.	(ὦ)	(ἔκπλοε) ἔκπλου	(πλόε) πλοῦ	(ὦ)	(ὀστέον) ὀστοῦν
Πληθυντικός ἀριθμός					
Ὀν.	οἱ	(ἔκπλοοι) ἔκπλοιοι	(πλόοι) πλοῖ	τά	(ὀστέα) ὀστέα
Γεν.	τῶν	(ἔκπλόων) ἔκπλων	(πλόων) πλῶν	τῶν	(ὀστέων) ὀστέων
Δοτ.	τοῖς	(ἔκπλόοις) ἔκπλοιοῖς	(πλόοις) πλοῖς	τοῖς	(ὀστέοις) ὀστέοις
Αἰτ.	τούς	(ἔκπλόους) ἔκπλοους	(πλόους) πλοῦς	τά	(ὀστέα) ὀστέα
Κλ.	(ὦ)	(ἔκπλοοι) ἔκπλοιοι	(πλόοι) πλοῖ	(ὦ)	(ὀστέα) ὀστέα

β3. Ἀττικὸ κλιτα

Μερικά ὀνόματα τῆς β' κλίσης λήγουν σε -ως, -ων [(ὁ Ἄθως, ἡ ἄλως (=τό ἀλώνι), ὁ λεῶς (=ὁ λαός)]. Αὐτά λέγονται **ἀττικὸ κλιτα**, γιατί τά μεταχειρίζονταν κυρίως ὅσοι μιλοῦσαν τὴν Ἀττικὴ διάλεκτο.

Ἀρσενικό							
Ενικός ἀριθμός				Πληθυντικός ἀριθμός			
Ὀν.	ὁ	Μενέλεως	λεῶς (=ὁ λαός)	Ὀν.	οἱ	---	λεῶ
Γεν.	τοῦ	Μενέλεω	λεῶ	Γεν.	τῶν		λεῶν
Δοτ.	τῶ	Μενέλεω	λεῶ	Δοτ.	τοῖς		λεῶς
Αἰτ.	τόν	Μενέλεων	λεῶ(ν)	Αἰτ.	τούς		λεῶς
Κλ.	(ὦ)	Μενέλεως	λεῶς	Κλ.	(ὦ)		λεῶ

Θηλυκό		Οὐδέτερο	
ἡ	ἄλως (=τό ἀλώνι)	τό	ἀνώγειον [=τό ἀνά(γ)ι]
τῆς	ἄλω	τοῦ	ἀνώγειω
τῆ	ἄλω	τῶ	ἀνώγειω
τῆν	ἄλω(ν)	τὸ	ἀνώγειον
(ῶ)	ἄλως	(ῶ)	ἀνώγειον
αἱ	ἄλω	τά	ἀνώγειω
τῶν	ἄλων	τῶν	ἀνώγειον
ταῖς	ἄλως	τοῖς	ἀνώγειω
τάς	ἄλως	τά	ἀνώγειω
(ῶ)	ἄλω	(ῶ)	ἀνώγειω

→ Παρατηρήσεις σὰ ἀττικὸ κλιτα

- 1) Ἐχουν στίς καταλήξεις ὄλων τῶν πτώσεων "ω" κάτω ἀπό τό ὁποῖο ὑπάρχει ὑπογεγραμμένη, ὅπου ἡ ἀντίστοιχη κατάληξη τῶν κοινῶν δευτερόκλιτων ὀνομάτων ἔχει "ι" [οἱ νεῶ (οἱ ναοί)].
- 2) Ἐχουν τὴν κλητικὴ καὶ τὴν ὀνομαστικὴ ὁμοιες.
- 3) Τονίζονται σέ ὅλες τίς πτώσεις ὅπου καὶ ὅπως στὴν ὀνομαστικὴ ἐνικοῦ.

